

Instytut Reform: Dalszy rozwój Polski**wymaga nowego podejścia do strategicznego planowania**

Finalizacja prac nad Koncepcją Rozwoju Kraju 2050 powinna otworzyć nowy rozdział myślenia o przyszłości Polski. Aby ten proces przyniósł trwałe rezultaty, potrzebne jest nowe, zintegrowane podejście do strategicznego planowania na kolejne dekady – podkreśla Instytut Reform w analizie dotyczącej projektu KRK 2050.

W publikacji pt. [„KRK 2050 i co dalej? Od koncepcji rozwoju do planowania strategicznego”](#) Instytut Reform wzywa rząd RP do opracowania długoterminowej agendy działań strategicznych. Taki plan powinien obejmować cele na kolejne trzy dekady, co pomoże uniknąć efektu dryfowania polityk publicznych.

*Polska zmaga się z kryzysem zarządzania rozwojem kraju z powodu braku aktualnych strategii wyznaczających kierunek dla realizacji ambitnych celów. Opracowanie długoterminowej agendy priorytetów polityki publicznej jest niezbędne, aby odejść od reaktywnego prowadzenia polityk publicznych. Model rozwoju oparty na sprawnym nadganianiu zaległości się wyczerpuje. Jeżeli chcemy na stałe znaleźć się w europejskiej i światowej czołówce, musimy już dziś wdrażać działania przygotowujące nas do wyzwań, które czekają nas w 2040 czy 2050 roku – argumentuje **Aleksander Śniegocki, prezes Instytutu Reform.***

Potrzebne zintegrowane podejście do planowania

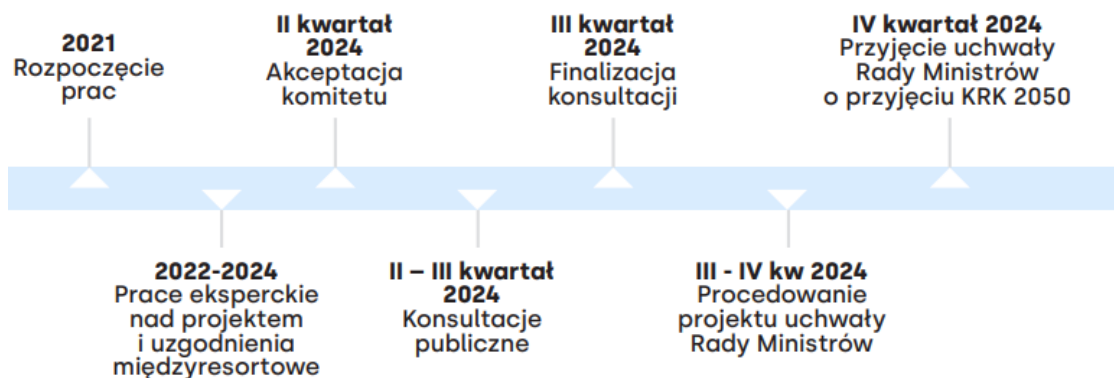
Pierwszy krok w tym kierunku już postawiono – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) stworzyło projekt Koncepcji Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050). Choć dokument ma charakter wizyjny i analityczny, wnioski z procesu prac nad KRK 2050 powinny posłużyć do sprawnego opracowania nowej średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz – w kolejnych krokach – do aktualizacji innych strategii, takich jak nowa Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku czy Polityka Ekologiczna Państwa do 2030 roku.

Czym jest KRK 2050?

- To nowy dokument w systemie zarządzania rozwojem Polski.
- Określa ścieżki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym, środowiskowym i instytucjonalnym na najbliższe 30 lat.
- Nie jest strategią rozwoju.
- Jest punktem wyjścia dla opracowania strategii średniookresowej rozwoju kraju oraz pozostałych strategii rozwoju.
- To aktualnie dokument o najwyższej randze w hierarchii dokumentów, nad którym rząd RP prowadzi prace.

*Przedstawienie KRK 2050 powinno stać się impulsem do opracowania średniookresowej strategii rozwoju kraju. Oba dokumenty muszą uwzględniać zintegrowane podejście do wyzwań społeczno-gospodarczych oraz klimatyczno-energetycznych. Polska potrzebuje jasnej i ambitnej wizji rozwoju gospodarczego, która odpowie na kryzysy i uwzględni megatrendy, takie jak zmiany klimatyczne czy niestabilność ekonomiczna. W takiej wizji polityka środowiskowa nie może być postrzegana jako przeszkoda, ale jako klucz do dalszego trwałego rozwoju społecznego i gospodarczego, respektującego ograniczenia ekosystemu. Determinacja rządu i administracji publicznej zdecyduje, czy KRK 2050 rzeczywiście zmieni paradygmat planowania na kolejne dekady – podkreśla **Wojciech Augustowski**, starszy analityk ds. polityk publicznych w Instytucie Reform, który jest głównym autorem opracowania na temat KRK 2050.*

Schemat: Harmonogram prac nad KRK 2050

Źródło: opracowanie własne Instytutu Reform

Dialog społeczny kluczem do sukcesu

Ostateczny kształt KRK 2050 powinniśmy poznać do końca 2024 roku. Istotnym kamieniem milowym były konsultacje społeczne, które skończyły się na początku września. Instytut Reform brał w nich udział, zgłaszając szereg [rekomendacji zmian](#). Wśród nich znalazła się potrzeba wypracowania bardziej zaawansowanego modelu partycypacyjnego, który zakłada angażowanie szerokiego grona interesariuszy już od najwcześniejszych etapów prac.

*Kluczowe jest nawiązanie rzeczywistego dialogu z organizacjami pozarządowymi i branżowymi. W procesie tworzenia projektu KRK 2050, pomimo dobrych intencji i zastosowania nowoczesnych narzędzi partycypacyjnych, zabrakło kompleksowego i wielopoziomowego dialogu ze głównymi grupami interesariuszy od wczesnego etapu. Przy kolejnych dokumentach strategicznych musimy pójść dalej, angażując interesariuszy od etapu wstępnych prac nad założeniami dokumentu, a nie tylko na etapie konsultacji gotowego projektu. Tylko w ten sposób stworzymy zintegrowaną i kompleksową strategię rozwoju kraju – dodaje **Zofia Wetmańska, wiceprezeska Instytutu Reform.***

Obok rekomendacji ogólnych, **Instytut Reform sformułował również zalecenia dotyczące aspektów klimatyczno-energetycznych**, w tym:

- ◆ **Zaprojektowanie zintegrowanej wizji rozwoju społeczno-gospodarczego:** Dokumenty KRK 2050 oraz średniookresowa strategia rozwoju kraju powinny uwzględniać synergiczne modele rozwoju, aby rozwiązywać w sposób bardziej efektywny niż dotąd wielowymiarowe problemy, takie jak ubóstwo energetyczne i transportowe.
- ◆ **Zmianę narracji w dokumentach strategicznych:** Kluczowe jest podkreślenie zrównoważonego podejścia do rozwoju gospodarczego, w którym polityka środowiskowa wspiera transformację, a nie ogranicza ją.
- ◆ **Skupienie się na budowaniu „gospodarki odporności”:** Należy kłaść nacisk na "odporność" gospodarki, a nie jej "nowoczesność", co oznacza maksymalizację produktywności, wzmocnienie zdolności do radzenia sobie z negatywnymi skutkami kryzysów zewnętrznych i wykorzystanie przewag konkurencyjnych wynikających z dekarbonizacji.
- ◆ **Skoncentrowanie się na kluczowych wyzwaniach:** Strategia rozwoju powinna obejmować trzy wyzwania: społeczną transformację, elektryfikację gospodarki i transformację przemysłu, z naciskiem na politykę redystrybucyjną.
- ◆ **Sformułowanie krajowej strategii klimatyczno-energetycznej:** Opracowanie zintegrowanej strategii klimatycznej umożliwi proaktywne działania i wzmocni pozycję Polski w Europie, stanowiąc punkt odniesienia dla propozycji Komisji Europejskiej.

Instytut Reform wzywa rząd do pilnego opracowania krajowej strategii klimatycznej, zintegrowanej z systemem zarządzania rozwojem kraju oraz regionalnymi strategiami województw i gmin. Dzięki temu Polska nie tylko stawi czoła wyzwaniom klimatycznym, ale także wykorzysta transformację energetyczną jako dźwignię dalszego rozwoju gospodarczego i społecznego.

Zapraszamy do zapoznania się z pełną treścią publikacji pt. [„KRK 2050 i co dalej? Od koncepcji rozwoju do planowania strategicznego”](#).

Więcej o Instytucie Reform:

[Instytut Reform](#) to niezależny think tank, który wspiera ciągłe doskonalenie procesu formułowania, wdrażania, monitorowania i oceny polityk publicznych w Polsce, Europie i na świecie.

Kontakt dla mediów:

Aneta Wieczerzak-Krusińska

E-mail: aneta.wieczerzak@ireform.eu

Tel.: +48 606 402 189